

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

nr. 221.639 van 6 december 2012

in de zaak A. 200.110/VII-38.095.

In zake :

1. de NV LARODE
2. Gert DE MAEYER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dominique Morel de Westgaver en tevens door
advocaat Filip Rogge
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 9 mei 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 2 maart 2011 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van de toezichthoudende ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos van 6 december 2010, houdende het opleggen aan de NV Larode en Gert De Maeyer van de bestuurlijke maatregel tot herbebossing, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard en de beroepen maatregel wordt hervormd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 juni 2012.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Patrick Vandendael, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De eerste verzoekende partij, waarvan de tweede verzoeker gedelegeerd bestuurder is, koopt in 2006 een terrein aan de Breedstraat 32 D te Stekene. Een strook van 50 meter vanaf de weg ligt in woongebied met landelijk karakter, de rest ligt in agrarisch gebied. Het terrein omvat meerdere kadastrale percelen of delen ervan.

De notariële verkoopakte van 20 januari 2006 bevat een titel "BOSDECREET", die luidt als volgt :

"1.a. In antwoord op een schrijven van ondergetekende notaris heeft de Woudmeester letterlijk het volgende geantwoord : 'In antwoord op Uw brief moet ik U meedelen dat de buitendienst Gent niet meer kan ingaan op de door U gestelde vragen. Om alsnog de rechten van alle betrokken partijen te vrijwaren gelieve onderstaande tekst in alle verkoopakten te laten opnemen (percelen al dan niet met bos bezet) onder de rubriek 'Bosdecreet van 13 juni 1990'.

'Een grondoppervlakte valt onder de voorschriften van het Bosdecreet wanneer deze beantwoordt aan de wettelijke definitie van bos (bosdecreet art. 3). Het Bosdecreet blijft van toepassing op onwettig ontboste grondoppervlakten.

Inzonderheid gelden voor beboste grondoppervlakten volgende verplichtingen:

- bij elke kap of bij elke grondige wijziging aan de bosbodem, de strooisellaag of de kruidenlaag, dient een machtiging bekomen te worden van het Bosbeheer, tenzij anders voorzien in een wettelijke goedgekeurd beheerplan.
- Een beheerplan is wettelijk vereist voor alle aaneengesloten beboste eigendommen van minstens 5 ha.
- Met het oog op de gehele of gedeeltelijke ontbossing van een perceel, geldt dat hiervoor een stedenbouwkundige vergunning met voorafgaand advies van het Bosbeheer vereist is, evenals naleving van de compensatieregeling (Bosdecreet art. 90 bis, Besl. VL. Reg. van 16 februari 2001). Hiervan kan enkel afgeweken worden op grond art. 47 en art. 87 van het Bosdecreet.

De verwerver neemt alle rechten en verplichtingen over die op het eigendom rusten, nl. door het Bosbeheer verleende machtigingen, subsidies of goedgekeurd bosbeheerplan'.

De ondergetekende notaris vestigt de aandacht van de partijen erop dat bij ontbossing van beboste percelen een stedenbouwkundige vergunning is vereist.

1.b. De verkopende partij heeft in antwoord op een schrijven door ondergetekende notaris gemeld : dat voormelde eigendom bij hun weten nooit een bos is geweest".

3.2. Op 2 december 2010 stellen twee natuurinspecteurs van het Agentschap voor Natuur en Bos vast dat op één van de percelen van de eerste verzoekende partij een ontbossing is uitgevoerd, waarbij 1.700 m² bos is omgezet naar paardenweide en paardenstallen en dat doorheen het bos een toegangsweg is aangelegd naar een magazijn. Er wordt een proces-verbaal opgesteld wegens inbreuken op het bosdecreet van 13 juni 1990.

3.3. Op 6 december 2010 leggen de toezichthoudende ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos aan de verzoekende partijen de volgende bestuurlijke maatregel op :

"De ontboste oppervlakte van 1700 m² inclusief de toegangsweg naar het magazijn wordt herbebost met inheemse struik- en boomsoorten zoals zomereik; sporkehout en lijsterbes. Het aanplanten dient te gebeuren in eng plantverband, 2m x 2m, met eerste keus plantgoed met afmetingen tussen 120 cm en 150 cm".

3.4. De verzoekende partijen stellen bij de bevoegde Vlaamse minister administratief beroep in tegen deze bestuurlijke maatregel.

Zij argumenteren dat zij geen inbreuk op het bosdecreet hebben begaan, aangezien, zoals zou blijken uit de verklaring van de verkopers opgenomen in de notariële verkoopakte, het betrokken perceel nooit een bos is geweest, er een erfdienstbaarheid van doorgang bestaat en de toegangsweg er altijd was, dat de opgelegde maatregel buiten proportie is, nu zich in de onmiddellijke omgeving van het perceel nog weilanden bevinden alsook "recreatieverblijven" met eigen toegangswegen en dat zij bereid zijn het voorziene compensatiebedrag te betalen ter afhandeling van het dossier.

3.5. De afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer adviseert om het beroep gedeeltelijk gegrond te verklaren, omdat, wat de toegangsweg naar het magazijn betreft, onvoldoende is bewezen dat de verzoekende partijen deze zelf hebben aangelegd.

3.6. Op 2 maart 2011 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur het beroep gedeeltelijk gegrond, in die zin dat de bestuurlijke maatregel wordt opgeheven wat de herbebossing van de toegangsweg naar het magazijn betreft, maar wordt bevestigd voor de herbebossing van de 1.700 m² paardenweide met paardenstallen.

Dit is het bestreden besluit, dat als volgt is gemotiveerd :

"(...)

Overwegende dat het desbetreffende perceel volgens het gewestplan St-Niklaas-Lokeren gelegen is in agrarisch gebied; dat het volgens de Biologische Waarderingskaart gecatalogeerd wordt als biologisch waardevol en dat het perceel is opgenomen in de boskartering met de eenheid 'aanplant van grove den met laag struikgewas', namelijk ondergroei van struiken en bomen;

Overwegende dat beroepsindieners betwist dat het perceel voldoet aan de definitie 'bos', zoals gedefinieerd in het Bosdecreet;

Overwegende dat artikel 3, §1 van het Bosdecreet 'bos' als volgt omschrijft: 'grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen.'; dat uit luchtfoto's blijkt dat minstens sinds 1995 het perceel reeds bebost was; dat het perceel ook is opgenomen in de boskartering en uit voorgaanden volgt dat het perceel terecht gekwalificeerd wordt als bos in het bestreden besluit;

Overwegende dat de onwetendheid van de beroepsindieners omtrent het feit of het desbetreffend perceel al dan niet bos uitmaakt, hieraan geen afbreuk doet en niet belet dat er sprake is van een milieumisdrijf;

Overwegende dat beroepsindieners aan de grond een ander gebruik hebben gegeven; dat uit het proces-verbaal blijkt dat de ontboste oppervlakte werd omgezet naar paardenweide en dat er nieuwe paardenstallen werden gebouwd; dat er aldus sprake is van een ontbossing in de zin van artikel 4, 15° van het Bosdecreet;

Overwegende dat het volgens artikel 90 van het Bosdecreet verboden is door werkzaamheden de fysieke toestand van een bos te wijzigen zonder dat daarvoor een machtiging werd aangevraagd bij het Agentschap voor Natuur en Bos;

Overwegende dat het volgens artikel 90bis van het Bosdecreet verboden is een ontbossing uit te voeren zonder dat daarvoor een stedenbouwkundige vergunning werd aangevraagd;

Overwegende dat de beroepsindieners hebben nagelaten een machtiging aan te vragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos en evenmin een stedenbouwkundige vergunning hebben aangevraagd;

Overwegende dat de beroepsindieners conform het proces-verbaal hiermee bovendien artikel 97 §2 van het Bosdecreet schenden: in een bos en zonder machtiging van het Agentschap voor Natuur en Bos dieren houden binnen omheiningen;

Overwegende dat de beroepsindieners in hun beroepsschrift aanhalen dat de toegangsweg naar het magazijn reeds bestond voordat zij desbetreffend perceel hebben gekocht en dat deze toegangsweg beschreven wordt in de notariële akte van 20 januari 2006 als zijnde een reeds bestaande erfdienstbaarheid van overgang;

Overwegende dat de notariële akte van 20 januari 2006 het volgende stelt wat betreft de 'erfdienstbaarheden' :

'In het proces-verbaal van toewijs onder opschortende voorwaarde van

uitblijven van hoger bod opgemaakt door notaris Emiel Reyns te Stekene op zevenentwintig mei negentienhonderd drie en negentig staat letterlijk het volgende vermeld: '...De kopen één en vier zijn belast met overweg langs de uitbatingsweg, gelegen op de westelijke zijde van deze percelen, zoals deze overweg op het hiervoor beroepen opmetingsplan is afgebeeld. Koop vier heeft een recht van algemene over- en uitweg naar de Breedstraat, langs de voormelde uitbatingsweg, over koop één...'

Overwegende dat volgens het opmetingsplan, zoals gevoegd bij de notariële akte van 20 januari 2006, blijkt dat de erfdienstbaarheid waarvan sprake is in de notariële akte betrekking heeft op de uitbatingsweg die langs de westelijke zijde van het perceel ligt; dat volgens het administratief dossier van de verwerende partij de toegangsweg naar het magazijn zoals bedoeld in het proces-verbaal, een weg is die vertrekt ter hoogte van het magazijn om dan via een hoek van 90° langs het aanliggend bebost perceel te lopen en zo uit te komen op de uitbatingsweg die naar de Breedstraat loopt; dat deze toegangsweg niet de erfdienstbaarheid is zoals omschreven in de notariële akte van 20 januari 2006 en afgebeeld op het opmetingsplan; dat deze toegangsweg bijgevolg illegaal is aangelegd;

Overwegende dat op basis van het voorliggend dossier echter niet vaststaat dat beroepsindieners de toegangsweg naar het magazijn zelf hebben aangelegd, dan wel dat deze reeds bestond bij de aankoop van het perceel in 2006; dat hierdoor in hoofde van beroepsindieners onvoldoende bewezen is dat zij een wederechtelijke ontbossing hebben uitgevoerd voor de aanleg van de toegangsweg naar het magazijn;

Overwegende dat beroepsindieners ten slotte stellen dat het besluit houdende bestuurlijke maatregel in wanverhouding staat tot de feitelijke toestand, namelijk doordat:

- er onduidelijkheid bestond of desbetreffend perceel bos was in de zin van het Bosdecreet
- de naburige percelen onbebouwd en niet bebost zijn, en tevens toegangswegen voorzien

Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat het ontboste perceel wel degelijk voldoet aan de definitie van bos in de zin van artikel 3, §1 van het Bosdecreet en dat de toestand van naburige percelen hieraan geen afbreuk kan doen; dat de bestuurlijke maatregel tot herbebossen betrekking heeft op een perceel met een oppervlakte van 1700 m²; dat uit het voorgaande volgt dat de bestuurlijke maatregel waarin gevorderd wordt dat de ontboste oppervlakte opnieuw bebost moeten worden, kennelijk niet in wanverhouding staat tot de feiten in de zin van artikel 16.4.4. DABM;

Overwegende dat de beroepsindieners in uiterst subsidiaire orde, onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning, het voorstel bieden tot het betalen van een compensatiebedrag ten bedrage van 3.366 EUR;

Overwegende dat in het proces-verbaal het volgende vermeld wordt:

'Vermogensvoordeel

Voor een reguliere ontbossing van een oppervlakte van 1700m² moet een compensatiebedrag betaald worden van 1700m² x 1 (compensatiefactor) x 1,98 Euro/m² of 3366 Euro.'

Overwegende dat dit vermogensvoordeel/compensatiebedrag geen voorwerp uitmaakt van de beslissing houdende de bestuurlijke maatregel, zodat hierover geen uitspraak kan worden gedaan in de beroepsprocedure; dat het beroepsindieners vrij staat dit verzoek te richten tot de bevoegde instantie, zijnde het Agentschap voor Natuur en Bos;

Overwegende dat beroepsindieners in uiterst subsidiaire orde een voorstel formuleren tot herbebossing ter grootte van 1.700 m² op een door beroepsindieners nieuw aangeschaft terrein sectie B, deel van nummer 533;

Overwegende dat dit voorstel eveneens geen voorwerp uitmaakt van de beslissing houdende de bestuurlijke maatregel, zodat hierover ook geen uitspraak kan worden gedaan in de beroepsprocedure; dat het beroepsindieners vrij staat dit verzoek te richten tot de bevoegde instantie, zijnde het Agentschap voor Natuur en Bos;

(...)"

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

4. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 3, § 1, 4, punt 3 en 15, 90 en 90bis, § 1, van het bosdecreet, van de artikelen 16.4.3 en 16.4.7 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna : milieubeleidsdecreet), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), "minstens van de algemene materiële motiveringsverplichting" en van het redelijkheidsbeginsel, alsook het ontbreken van de rechtens vereiste feitelijke grondslag en machtsoverschrijding.

Ze wijzen erop dat blijkens de notariële verkoopakte op het ogenblik van de aankoop van het betrokken perceel reeds een betwisting bestond met het Agentschap voor Natuur en Bos omtrent het feit of een deel van het perceel al dan niet als bos diende te worden aanzien en dat de verkopers uitdrukkelijk hebben verklaard dat het betrokken perceel nooit een bos is geweest en die verklaring in de notariële akte hebben laten opnemen. Ook wijzen de verzoekende

partijen erop dat het betrokken perceel planologisch niet als een onderdeel van de omliggende bossen kan worden beschouwd, aangezien het in agrarisch gebied is gelegen, terwijl de verderop gelegen gronden natuurgebied zijn en er voorheen op een achtergelegen stuk een kippenboerderij gevestigd was, waarvan de gebouwen thans door de verzoekende partijen aangewend worden als opslagplaats. Zij merken op dat aan de vaststelling in het proces-verbaal van 2 december 2010 dat ter plaatse geen bos aanwezig is, onmiddellijk de bewering wordt gekoppeld dat er van ontbossing sprake zou zijn, terwijl dat proces-verbaal geen enkele aanduiding bevat van de eerdere vaststelling van de aanwezigheid van een bos ter plaatse. Zij zijn dan ook van mening dat het betrokken perceel op 1 december 2010 niet kon worden beschouwd als een "bos" in de zin van de bosdecreet en dat zij aldus geen inbreuk hebben begaan op dat decreet, zodat de bestreden maatregel de vereiste feitelijke grondslag ontbeert.

Voorts stellen de verzoekende partijen dat het bestreden besluit "geenszins pertinent en afdoende gemotiveerd" is, aangezien het louter vermeldt dat het perceel minstens sinds 1995 bebost was, terwijl de verzoekende partijen pas sedert 2006 eigenaar zijn geworden van die percelen en dus niet vaststaat dat zij tot ontbossing zijn overgegaan.

Ten slotte stellen de verzoekende partijen dat, in het licht van de feitelijke gegevens van de zaak, niet in redelijkheid kan worden besloten dat op het ogenblik van de aankoop van het perceel er nog sprake was van een bos in de zin van het bosdecreet, gelet op de planologische bestemming, de vroegere aanwezigheid van een boerderij, de in de notariële aankoopakte vermelde betwisting met de woudmeester en het gegeven dat de toegangsweg naar de achtergelegen gebouwen reeds lang bestaat.

5. De verwerende partij antwoordt dat het proces-verbaal van 2 december 2010, waarin de ontbossing werd vastgesteld, bijzondere bewijswaarde heeft op grond van artikel 16.3.25, eerste lid, van het milieubeleidsdecreet, zodat de verzoekende partijen moeten worden beschouwd

als de vermoedelijke overtreders in de zin van artikel 16.4.7 van hetzelfde decreet of als verantwoordelijke voor het ontbossen in de zin van artikel 4, 15°, van dat decreet. Voorts stelt zij dat de notariële koopakte betrekking heeft op acht verschillende kadastrale percelen, zodat het onmogelijk is om na te gaan of de verklaring van de verkopers in die akte, dat de "eigendom bij hun weten nooit bos is geweest", betrekking heeft op het betrokken perceel. Zij merkt op dat deze verklaring overigens wordt tegengesproken door een biologische waarderingskaart van juni 1999 en door foto's, als bijlagen gevoegd bij voormeld proces-verbaal en het administratief beroepschrift. Wat de ligging van het terrein in agrarisch gebied betreft, voert zij aan dat de planologische bestemming van ondergeschikt belang is, aangezien ontbossing altijd is verboden, tenzij mits het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning, wat te dezen niet het geval was. Dat ter plaatse vroeger een kippenboerderij gevestigd was, wordt volgens haar evenmin bewezen. De argumentatie in het verzoekschrift inzake de toegangsweg acht zij irrelevant, nu die weg buiten het toepassingsgebied van de maatregel valt.

6. De verzoekende partijen repliceren in hun memorie van wederantwoord dat de in de notariële akte opgenomen verklaring van de verkopers ook betrekking heeft op het perceel in kwestie en dat de conclusie in het bestreden besluit dat onvoldoende is bewezen dat de ontbossing van de toegangsweg naar het magazijn door de verzoekende partijen zou zijn gebeurd, evenzeer geldt voor de vermeende ontbossing van het betrokken perceel door de verzoekende partijen na 2006.

7. In hun laatste memorie laten de verzoekende partijen nog gelden dat op het ogenblik van de aankoop het betrokken perceel een niet-onderhouden weide was, met verspreide vegetatie van hoofdzakelijk struikjes, laagstammig groen en een enkele boom, welke door hen verwijderd werden voor de aanleg van een paardenweide. Zij merken ook op dat te dezen onmogelijk gebruik gemaakt kan worden van een biologische waarderingskaart uit 1999, aangezien zij pas in 2006 eigenaar zijn geworden en dat aan de eventueel beboste toestand van het perceel een einde werd gesteld alvorens zij het hebben aangekocht.

Beoordeling

8. Luidens artikel 3, § 1, van het bosdecreet wordt onder "bossen" begrepen "grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen".

Voor het kwalificeren van de betrokken percelen als bos in de zin van voormelde bepaling, steunt de verwerende partij op een als bijlage bij het initiële proces-verbaal gevoegde biologische waarderingskaart, opgesteld naar aanleiding van een terreinbezoek in juni 1999, waaruit blijkt dat het terrein "gecatalogeerd wordt als biologisch waardevol en (...) opgenomen in de boskartering met de eenheid 'aanplant van grove den met laag struikgewas'" en op "luchtfoto's (waaruit) blijkt dat minstens sinds 1995 het perceel reeds bebost was".

Uit het feit dat in de notariële verkoopakte van 20 januari 2006 een verklaring is opgenomen waarin de verkopers eenzijdig verklaren dat het eigendom "bij hun weten nooit een bos is geweest", volgt niet dat de door de verwerende partij gegeven kwalificatie van de betrokken percelen als bos feitelijk onjuist is. De andere door de verzoekende partijen bijgebrachte "tegenindicaties" met name de ligging van de gronden in agrarisch gebied en het behoren ervan tot een vroegere kippenboerderij, leveren evenmin het bewijs dat de bestreden beslissing de vereiste feitelijke grondslag ontbeert. Volgens de begripsomschrijving van bos in de zin van het bosdecreet is immers de planologische bestemming niet determinerend, noch het al dan niet behoren tot een bepaalde exploitatie.

9. De artikelen 2 en 3 van de motiveringswet verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op een afdoende wijze. Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil

zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt duidelijk welke feitelijke en juridische overwegingen er aan ten grondslag liggen.

In hun administratief beroepschrift hebben de verzoekende partijen nergens uitdrukkelijk geopperd dat de ontbossing van de percelen mogelijkwerwijze heeft plaatsgevonden tussen 1995 (tijdstip van de luchtfoto's) en 2006 (tijdstip waarop zij eigenaar zijn geworden). De formele motiveringsplicht reikt niet zover dat de beroepsinstantie dient te antwoorden op onbestaande beroepsargumenten. Evenmin verplicht de uitdrukkelijke motiveringsverplichting het bestuur om te anticiperen op nieuwe argumenten die de betrokkene voor het eerst in een jurisdictionele procedure aanvoert.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

10. In een tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 6.1.1, vierde lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna : VCRO).

Zij zetten uiteen dat de vermeende wederrechtelijke rooing van het perceel als stedenbouwkundig misdrijf reeds verjaard is, aangezien het proces-verbaal van 2 december 2010 niet binnen de vijf jaar na de beëindiging van de uitvoering van het misdrijf is opgesteld. In dat geval, zo stellen zij, is de uitoefening van enige publieke herstellvordering niet meer mogelijk, vermits, overeenkomstig artikel 6.1.1, vierde lid, VCRO, sedert 1 september 2009 de

vordering op grond van een zogeheten "instandhoudingsmisdrijf" niet meer kan worden uitgeoefend. Hetzelfde geldt volgens de verzoekende partijen voor de opgelegde bestuurlijke maatregel, die met de publieke herstelvordering is gelijk te stellen.

11. De verwerende partij antwoordt dat, in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 6.1.1, vierde lid, VCRO, het te dezen geen herstelvordering ingesteld door de stedenbouwkundige inspecteur of het college van burgemeester en schepenen betreft, maar een bestuurlijke maatregel die in toepassing van titel XVI van het milieubeleidsdecreet wordt opgelegd. Evenmin zou er in voorliggende zaak sprake zijn van een strafrechtelijke vervolging.

12. De verzoekende partijen benadrukken in hun memorie van wederantwoord dat gezien de aard van de bestuurlijke maatregel, welke uit de opmaak van een proces-verbaal volgt, de strafrechtelijke verjaringsregeling wel degelijk van toepassing is en het gevorderde herstel noodzakelijkerwijze het regime van de publiekrechtelijke herstelvordering dient te volgen.

Beoordeling

13. Artikel 6.1.1, vierde lid, VCRO luidt als volgt :

"Een herstelvordering die door de stedenbouwkundige inspecteur of het college van burgemeester en schepenen is ingesteld op grond van de instandhouding van handelingen, kan vanaf 1 september 2009 niet langer worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld".

Voormelde bepaling is niet van toepassing op de bestuurlijke maatregelen die opgelegd worden ingevolge de vaststelling van een milieu-inbreuk of milieumisdrijf. Het toepassingsgebied van de geschonden geachte bepaling kan niet naar analogie worden uitgebreid tot dergelijke maatregelen.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

14. De verzoekende partijen roepen de schending in van artikel 16.4.4 van het milieubeleidsdecreet, van het gelijkheidsbeginsel en van het proportionaliteits- en redelijkheidsbeginsel.

Zij betogen dat het onredelijk en disproportioneel is om een maatregel tot herbebossing van het betrokken perceel op te leggen, terwijl de onmiddellijke omgeving van het perceel de bestemming van weiland heeft, talrijke recreanten in het omliggende bosgebied hun eigen toegangswegen kunnen behouden, uit de notariële akte van 2006 een discussie blijkt omtrent de kwalificatie van het betrokken perceel als bos en op het achtergelegen perceel vroeger een kippenboerderij werd geëxploiteerd. De verzoekende partijen stellen dat enkel zij geïmponeerd worden, terwijl de eigenaars van de omliggende percelen zich in een vergelijkbare toestand bevinden.

15. De verwerende partij antwoordt dat de verzoekende partijen artikel 16.4.4 van het milieubeleidsdecreet verkeerd interpreteren, aangezien zij hun situatie vergelijken met de plaatselijke aanleg, terwijl voormelde bepaling enkel een vergelijking inhoudt tussen de maatregel en de feitelijke grondslag ervan. Ook stelt de verwerende partij vast dat de verzoekende partijen ongestaafde beweringen formuleren waarvan de juridische gevolgen onduidelijk zijn.

16. In hun memorie van wederantwoord dupliceren de verzoekende partijen dat de plaatselijke aanleg en de specifieke kenmerken van het gebied wel degelijk door de overheid in acht moeten worden genomen bij het opleggen van bestuurlijke maatregelen.

Beoordeling

17. Opdat een beslissing houdende het opleggen van een bestuurlijke maatregel wegens disproportionaliteit zou worden vernietigd, is vereist dat zij kennelijk disproportioneel is, dit wil zeggen dat geen enkele redelijk handelende overheid in dezelfde omstandigheden een dergelijke maatregel zou hebben genomen. Over het al dan niet bestaan van een kennelijke wanverhouding in de zin van artikel 16.4.4 van het milieubeleidsdecreet, oefent de Raad van State slechts een marginale controle uit.

18. De verzoekende partijen moeten als gevolg van de bestreden maatregel instaan voor de heraanleg van 1.700 m² bos en zij kunnen de paardenweide en paardenstallen niet behouden. Deze maatregel is niet kennelijk onredelijk. In dat verband tonen de verzoekende partijen ook niet aan dat de te herbebossen oppervlakte niet in verhouding staat tot de omvang van de voorheen beboste percelen. Evenmin maken de verzoekende partijen aannemelijk dat de wijze van herbebossing met inheemse struik- en boomsoorten in eng plantverband disproportioneel is om het doel van volledige herbebossing van de kwestieuze percelen te bereiken.

19. Uit de omstandigheid dat naburige eigenaars zich in een vergelijkbare situatie zouden bevinden - waarvan het bewijs ten andere niet wordt bijgebracht - volgt niet dat de aan de verzoekende partijen opgelegde bestuurlijke maatregel kennelijk onredelijk is.

Het derde middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

20. In een vierde middel wordt de schending ingeroepen van artikel 16.4.17 van het milieubeleidsdecreet, van artikel 62 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het milieubeleidsdecreet, van het zorgvuldigheids-, het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel, van de materiële motiveringsplicht en van "de algemeen geldende beginselen met betrekking tot het administratief beroep".

De verzoekende partijen zetten uiteen dat zij in het kader van hun administratief beroep "uiterst subsidiair" hebben aangeboden om een geldsom te betalen ter compensatie of om een oppervlakte van 1.700 m² op een recent gekocht naastgelegen terrein te bebossen, doch dat de verwerende partij deze voorstellen niet heeft beoordeeld omdat ze geen deel zouden uitmaken van het voorwerp van het administratief beroep, terwijl die voorstellen, aldus de verzoekende partijen, binnen de gestelde problematiek kaderen en "evenzeer als rechtsgeldige beslissing terzake kunnen gelden".

21. De verwerende partij antwoordt dat de voorgestelde compensatie in natura of door storting slechts mogelijk is in het kader van artikel 90bis van het bosdecreet door "de houder van de stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing" of door de "houder van de verkavelingsvergunning (...) voor de beboste delen van de verkaveling", terwijl te dezen geen dergelijke vergunning voorhanden noch aangevraagd is. Ook stelt zij vast dat voormelde voorstellen "onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning" werden gedaan en merkt zij hierbij op dat de verzoekende partijen geen compensatie kunnen voorstellen voor een feit dat zij zelf niet erkennen. Voorts argumenteert zij dat een compensatie in natura of door storting niet van aard is om de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf te beëindigen, de gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of herhaling ervan te voorkomen, dan wel activiteiten, werkzaamheden of het gebruik

van zaken te beëindigen, zoals bepaald in artikel 16.4.7 van het milieubeleidsdecreet. Zij meent dan ook terecht te hebben geoordeeld dat zij deze voorstellen niet in aanmerking kan nemen.

22. De verzoekende partijen repliceren dat in het proces-verbaal van 2 december 2010 het Agentschap voor Natuur en Bos uitdrukkelijk melding heeft gemaakt van een compensatiebedrag van 3.366 euro, zodat in de voorliggende zaak de mogelijkheid van compensatie door storting wel degelijk medegedeeld is, buiten artikel 90bis van het bosdecreet om, en een mogelijke compensatie in natura of door storting in het geheel niet uitgesloten is geworden.

Beoordeling

23. Luidens artikel 16.4.2 van het milieubeleidsdecreet kan bestuurlijke handhaving de vorm aannemen van bestuurlijke maatregelen of van bestuurlijke geldboeten. Te dezen hebben de toezichthoudende ambtenaren van het Agentschap voor Natuur en Bos een bestuurlijke maatregel opgelegd. Dergelijke maatregel kan volgens artikel 16.4.7, § 1, van het milieubeleidsdecreet bestaan uit :

- "1° een bevel aan de vermoedelijke overtreder om maatregelen te nemen om de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf te beëindigen, de gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of herhaling ervan te voorkomen;
- 2° een bevel aan de vermoedelijke overtreder om activiteiten, werkzaamheden of het gebruik van zaken te beëindigen;
- 3° een feitelijke handeling van de personen, vermeld in artikel 16.4.6, op kosten van de vermoedelijke overtreder, om de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf te beëindigen, de gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of herhaling ervan te voorkomen;
- 4° een combinatie van de maatregelen, vermeld in 1°, 2° en 3°".

Noch de betaling van een compensatiebedrag, noch de door de verzoekende partijen aangeboden compensatie "in natura", bestaande uit het bebossen van een naastgelegen perceel, vormen een maatregel in de zin van voormeld artikel 16.4.7, § 1, van het milieubeleidsdecreet.

Waar het proces-verbaal van 2 december 2010 een "compensatiebedrag" van 3.366 euro vermeldt, betreft het enkel een raming van het door het vastgestelde milieumisdrijf gerealiseerde vermogensvoordeel, zulks met het oog op eventuele strafrechtelijke vervolging of het opleggen van een bestuurlijke geldboete.

Bijgevolg heeft de verwerende partij terecht de door de verzoekende partijen gesuggereerde voorstellen niet in aanmerking genomen bij de uitspraak over het bestuurlijk beroep.

Het vierde middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes december tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin